

„Sloga“

izhaja vsak prvi, tretji in četrti četrtek
meseca ter velja po pošti prejemana
ali na dom pošiljana skupaj s

„Goriški Vestnik“

za vse leto gld. 8.—
pol leta „ 1.50
četrt „ —.75

Za tuje dežele toliko več, kolikor
znana poština.

Posamične številke po 6 kr., dobivajo
se v Stolni, Semeniški in Šolski ulici.

Upravišče in uredništvo: Morellijeva
ulica, šte. 22.

SLOGA

„Sloga“ jači — nesloga tlači — torej složimo se!

„Sloga“

prinaša omanila na četrti strani od
katerih ne plača za štiriatopno peti-
vrsto po 7 kr., če se edenkrat tiskajo;
po 6 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če
se trikrat ali večkrat tiskajo.

Za celoletne oglašne po pogodbi.

Dopisi pošiljajo se uredništvu; rekla-
macije in naročila upravnistvu.

Nefrankovana pisma se zavrnejo.

Rokopisi se ne vračajo.

P. n. gosp. naročnike,
kateri še niso poravnali za-
stale naročnine ali one za
prve četrtletje, prosimo naj
stori to nemudoma ter naj
se posluže priloženih pošt-
nih nakaznic.

Uprava „Sloga“.

Tako ne gre naprej!

Naš list vedno naglašuje, da imamo
Slovenci večino na Goriškem; to je tudi gola
resnica in nikdo ne oporeka temu. In ven-
dar slovenski del dežele ni dobil v primeru
z laškim delom iz deželne zaloga, v ka-
terega se stekajo tudi slovenski davki, prav
malo, da skoro nič: skoro vsi dohodki so
se do sedaj porabljali le Furlanom v prid.
To je nepravilno in strankarsko. Sprevideli
so letos to anomalijo tudi naši deželni
poslanci in so se odločno postavili po robu
glede neprestanih zahtev laških poslancev.
Sklenili so, da se ne udeležijo več niti ple-
narnih sej deželne zbornice, niti sej raznih
odsekov, ako Italijani ne priznajo opravi-
lenih zahtev goriških Slovencev. Ta svoj
sklep so naši poslanci naznanili deželnemu
glavarju dne 29. januarja in od tedaj ni
bilo niti plenarnih, ne odsekovnih sej. Vse-
led tega odločnega koraka slovenskih zastopni-
kov nastala je v deželnem zboru taka kriza,
da je došel minoli petek sam namestnik v
Gorico, da posreduje med obema strankama.
Ali Lahji se tudi namestnikovemu posredo-
vanju, kateremu se imajo toliko zahvaliti,
niso udali ter niso priznali slovenskemu
delu dežele to, kar mu gre po vsej pravici.
Da, v ponedeljek so se v seji odpo-
slancev za sporazumljenje nasprotstva tako
silno poostri, da se je bilo nadjeti konca
pogajanj. Danes popoldne je zopet seja in
od te je najprej odvisno, ali bo deželni zbor
svojo zadnjo zasedanje nadaljeval, ali pa se
bo moral zaključiti, ker, ako se slovenski
poslanci sej ne udeležijo, ni sklepan.

Akoproj ta zadeva dirja v živo celi
pokrajini, so jo goriški in tržaški italijanski,
kakor tudi dunajski listi popolnoma zamol-
čali, iz česar se sklepa, da se Lahji od strani
Slovencev niso nadljali takega odpora in se-
daj ne vedo, kako bi obrnili stvar v svojo
korist. Značajno pa je vsekakor to absolutno
molčanje! Tudi zgovorni korespondenčni ur-
ad o tej za Lahje nevarnejši krizi do danes
ni še besediče sporočil.

Slovenci smo darovali že ogromne svote
našim sodeželanom, a oni nam ne privoščijo
prav nič. Posebno letos, ko imajo v dežel-
nem zboru valed bolehanja in smrti poslancev
Mahončiča, jeden glas večine, zanikajo in pre-
zirajo principijelno vse slovenske predloge
in zahteve; za tako solidarno postopanje so
se vrhu vsega zavzeli še s častno besedo.
Tudi Slovenci imeli so že večkrat večino
v deželnem zboru, a tako pristransko niso

postopali nikdar, marveč so navedno
Lahom vse dovolili brez vsake kompenzacije
za slovenski del pokrajine. Sedaj se maščuje
slovenska popustljivost in dobrot!

Najmanjše kar imamo Slovenci pravico
zahtevati je v prvem redu podpora 1000 gld.
za slovensko obrtno nadaljevalno šolo. Lahji
dobivajo od dežele za nje šole že veliko let
enako podporo, če tudi ta zavod ne spolnje
zahtev, pod katerimi se mu je svojedčasno
zagotovila podpora letnih 1000 gld.

Za podpore, katere dobivajo slovenske
šole v Kobaridu, v Žagi in Nabrežini imajo
Lahji ekvivalent v podpori šol v Korminu
in v Trzinu.

Lahji so dobili podporo 30.000 gld. za
most čez reko Torre in za razne jezove ob
Soči in vodi Torre, pravično je torej, ako
dobimo mi iz deželne zaloga bormih 5000
gld. za cesto Soča-Trenta.

Cerkev v Pliskovici je poškodovana
strela; to je nenavadna elementarna škoda,
katera se prigodi tudi lahko v Lahih in ta-
krat bodemo Slovenci Lahom gotovo radi
ustregli, ako nam oni sedaj izkažejo pra-
vično humaniteto.

Podpora 600 gld. v štirih letnih obro-
kih po 150 gld. za uravnajo hudournika
Lokavščeka je tako malenkostna, da je more
zanikati le najzagrizenjši nasprotnik.

Nagrada letnih 200 gld. gld. učiteljema
veronauka na obeh oddelkih kmetijske šole
je za obe narodnosti jednaka; ne umemo
torej, iz kakega vzroka Lahji temu predlogu
nasprotujejo.

Zakon za zboljšanje učiteljskih plač
služi toliko Lahom, kakor Slovincem, sicer
bi Lahji ne bili nikdar zanj glasovali, in ta
zakon je že itak sprejet, potrebne so le ne-
keje malenkostne stilistične spremembe.

Glede števila cenilcev za revizijo davč-
nega katastra naj odloči srečkanje, pa naj
imamo mi, Lahji pa oni jednega več.

Po Furlaniji imajo dobre ceste na iz-
bero, katere so se zgradile in popravile
večidel z deželnimi podporami; v slovenskem
delu pa pomanjkuje še čisto slabih cest; pra-
vično je torej, ako se nam dovoli podpora
za cesto na levem bregu Soče iz Kanala do
Kobarida, in to tembolj, ker je ta cesta jako
važna ne samo v gospodarskem oziru, ampak
tudi strategično.

Lahji hočejo kompenzacijo ali bolje re-
čeno plačilo za moralčno podporo za to, da
glasujejo za resolucijo grofa Alfreda Coro-
ninija glede zgradbe Predelske in Vipavske
železnice. Za svoje glasove ne zahtevajo nič
manjše, ko svoto 705.000 gld. in sicer za
namakanje Tržiške ravnice in za zgradbo
tramvaja. Gospoda italijanska se pri tem
ravna, kakor da bi bila pozabila na leto
1887., ko so dobili ogromno svoto za „agro
monfalconese“. Glede tramvaja naj se zopet
oglasijo, ko bo zagotovljena Vipavska že-
leznica!

Glede konviktov morajo Lahji priznati,
da jim dajamo tudi mi za njih konvikte, to-
raj za te ne morejo in ne smejo prašati ni-
kake odškodnine.

Kar se tiče deželne podpore cestnim
odborom, lahko kompenziramo s tem, da
delimo svoto 10.000 gld., med seboj, katero

dežela navadno dovoli vsako leto cestnim
odborom. In tako so kompenzirane vse naše
navadne tirjave.

Sedaj pa vprašamo gospode Italijane,
kaj nam dajo 1.) Kot pobotanje za onih
18.800 gld., kateri smo že dali goriškemu
mestu za vzdrževanje godbe 2.) Kako nas
mislijo odškodovati za 8.864 gld., katere smo
dali za cerkveno godbo v Gorici in v Gra-
dišči 3.) Kaj je z letno podporo za morsko
kopališče v Gradežu? 4.) Kaj je z raznimi
dijakiškimi podporami? Vrh vsega nam Lahji
pa še ostanejo dolžni odškodnino za pod-
poro za namakanje Tržiške ravnice in 50.000
gld., katere je lansko leto dežela dovolila
za nakup prvotnih deležev furlanskega tram-
vaja.

Slovenski poslanci stojijo torej na po-
stavnem in pravičnem potu, ako zahtevajo,
da se razdele deželne podpore pravično med
obe narodnosti, slovensko in italijansko.

Bohinjska železnica

„Die Wocheinerbahn und ihre Bezieh-
ungen zur Tauernbahn“. To je naslov knji-
žice, katere je pred kratkim obelodanil g.
Ernest Holzer, svetnik trgovinske in o-
brtne zbornice goriške, in v kateri razpravlja
pisatelj svoje osebne nazore glede
koristi Bohinjske železnice. Ker načrt te
železniške proge v veliko zadevo Primorsko,
mislimo da ne bo od več, ako o njej spre-
govorimo nekoliko besedij.

Ta proga bi šla iz Trsta v Gorico do
sv. Lucije, kakor smo že navedli v članku
o Predelski žrti, obrnila bi se pri stoku
Idrice v Sočo proti severo-ozhodu, gre v
Bači čez Idrico, ob potoku Bača v Podbrdo,
kjer bi šla skozi 6 $\frac{1}{2}$ m. dolgi predor do
dolic v Bohinju. Daljina črta nas za
sedaj ne zanima.

Gosp. Holzer je oče Bohinjske želez-
nice in dela propagando za ta svoj načrt
že veliko let, a vsak njegov spis v tej za-
davi pokaže vnovič, da v železniških zadevah
ni vsečak, ne strokovnjak. To sledi že iz
trditve začetkom omenjene knjižice, ko pravi,
„da prometno urednost kake železniške črte
dokaže primerjanje tarifnih kilometrov“. To
kako tudi druge nepravilne trditve podpira
z računi nekega tehnika, kateri je izdelal
po nalogu interesentov pri Bohinjski železnici
nek elaborat, z kojim hočejo interesovani
krogi a tout prix dokazati vsestransko korist
te proge. Te račune so popolnoma opovrgli
kompetentni krogi, a gosp. Holzer je vendar
zopet pogreva, ker na pravni način drugače
prednosti svoje črte dokazati ne more. Nje-
gove črte Bohinjske železnice, katere naj bi
nadomestile Predelsko črto, stale bi najmanjše
20 milijonov več, kakor proga čez Predel.
Svota 20 milijonov pa že zasluži, da se
predmet, za katerega bi se potrošila, od v-
seh strani dobro pogleda.

Načelo inženirja Büchelnja, da je
vsaka železnična proga tem koristnejša, in
kolikor več prometnih strani se razteza, preo-
brne gosp. Holzer tako, da pravi, po Bo-

hinjski železnici in po progi, katere bi od
Červinjana šla na Laško bil bi tržaški in
italijanski promet do Tržiča skupen; ta
prometna črta bi bila daljši po avstrijskih
tleh za 95 km. in dosegel bi se s tem, ako
se račun 300.000 oseb in ton na italijanski
promet, večji čisti dobiček 242.250 gld. Ako
bi se hotelo in moglo graditi iz Gorice do
S. Giorgio di Nogaro novo glavno železnično
progo, da bi se skrajšala zveza z Mestre-
Benetkami, dokazal bi dobiček, katerega bi
prinašala taka proga, ali se ima graditi
Predelska ali Bohinjska železnica.

Jednak proračun postavi pisatelj tudi
glede železnice čez Ture, o kateri trdi,
da bi bila proga Solnograd Rosenheim za
Avstrijo jako škodljiva, ker bi koristila le
bližnji Bavarski progi in sicer v dolgotni
89 km. Ta primer spominja na Friderika
Velikega, kateri se je izrazil nekoč, ko so
se mu pritožili radi slabih cest, da so slabe
ceste za deželo le koristne, ker ostajajo radi
njih tuji vozniki več časa v deželi in so
tako prisiljeni trošiti denar.

S takimi slabimi dovpti bi se moglo
tudi dokazati, da je najdaljša železnična
črta za državo najkoristnejša in da je torej
želja po krajši progi zločin proti državi.
Gosp. Holzer pravi, da je imel Trst leta
1893 z južnonemškimi postajami samo 29.604
ton prometa, preračuna pa promet Turke
železnice mej Trstom in južno Nemčijo na
500.000 oseb in ton, po tem takim bi zgu-
bila Avstrija 500.000 $\times$ 55 $\times$ 0.0085 = 233.750
gld. Gosp. Holzer je hud nasprotnik želez-
nice čez Ture, a vendar prizna, da bi imel
promet po njej mej Trstom in južno Nemčijo
letnih 500.000 oseb in ton, ako priste-
jemo tem krajem še mnoge druge, kateri
bi se posluževali te proge, dobimo za želez-
nico čez Ture tako velikanski skupni pro-
met, kakoršnega nima nobena druga avstrij-
ska železnica. Mnoge druge trditve in izva-
janja gosp. Holzerja opustimo, ker se tičejo
čisto nemških pokrajin, a to lahko rečemo,
da so prav neslane.

Interesentom Bohinjske železnice, ba-
rona Schweigel in Born, Holzer i. t.
d. je črta čez Predel trn v oči, trudijo se
torej na vse načine, da bi nje urednost in
pomen ponižali in omejili. Tem gospodom
ne dopada, ker bi proga Predel-Ture skraj-
šala pot ne samo mej Trstom in južno Nem-
čijo, marveč tudi mej Tratom, Gornjo Avstrijo,
Česko i. t. d. več kakor katere si bodi druga
črta; radi bi tudi drugim vtepli v glavo,
da je za potonje dežele le Bohinjska želez-
nica prikladna, a Predelska črta koristna
samo južnej Nemčiji.

Na Goriškem obsoja se splošno Bohin-
jska železnica; gosp. Holzerja načrti, se nam
zdi, nimajo druge zadače, kakor zavleči
zgradbo Predelske železnice, pri kateri ni
interesovana imenovana gospoda.

Vojaške čitalnice.

Velika potreba današnjih dni je, da
smo dobrotni proti vojakom, prečeniši
od nadesetnika (feldvejha) pa doli do zad-
njega prostaka. Le preradi pozabljamo ubo-
gih vojakov, kakor čisto pozabljamo dušic
v vicah. Toda ravno vojski so kot najbližji
deželani vredni krščanske ljubezni, katere
so istinito tudi prav potrebni.

Ali bi torej ne mogli za vojake usta-
noviti vojaške domove, kakršne že
davno nahajamo na Francoskem pod imenom:
„neuvres militaires“? K tem vojaškim do-
movom na Francoskem veliko pripomore
visoka in najvišja gospoda. Zakaj staro
plemstvo, ki je bilo za francoskih kraljev
zelo propalo, izmordiralo je grozna francoska
revolucija prejšnjega stoletja. To plemstvo
je spoznalo, da se je treba vrniti — k Bogu.
In res ono živi zdaj prav pobožno in kato-
liški. Z obilnimi darovi skuša popraviti to,
kar je prej grešilo. Na Francoskem, v de-
želi krajnostij ali prenapetostij, težko najdeš
srednji stan med prav pobožnim in prav
slabim. Ze nepozabni Pij IX. je v šali iz-
rekel: „Francosi nimajo vic ter gredo brez
vic ali naravnost v nebesa ali v pekel“. Če
v Avstriji plemstvo ni povsem tako pobožno,
reči moramo, da je tu pa meščanstvo
toliko boljše in pobožnejše, česar na Fran-
coskem ni. In to avstrijsko meščanstvo
skrbí za svoje vojaštvo, saj je to vojaštvo
meso njih mesa in kri njih krvi.

Na Francoskem, kjer sem živel devet
let večino kot misijonar za Nemce in tudi
za Francoze (v Parizu, Lyon-u in Konstan-

PODLISTEK.

Stara pesem goriških Slovencev.

Do vrha jeza mi je priklopala,
Molčati več ne morem in ne smém,
Krv v prsih se mi je in v žilah vgrela —
Kaj bratje moji, vse vam jaz povém!
Slovenec naš, na zemlji, v hiši svoji
Kot tujec biti mora in tlačen,
Živeti z vragom mora v večnem boji,
Od jutra v noč preganjan in suvan.
Na ukaz naj molli bi iz duše cele
Svetnike laške, laško zlato tele.

Radí Slovén na prsih svojih gada,
Molče mu ta iz njih popiva kri,
Slovenec naš — naj hira in propada,
Potrpežljivo gadu vse molči!
S krvjo naj lastno ga redi in hrani!
Za brata pa bo trdega sročil!
Slovenci! slepi smo še in zaspani!
Oči odprimo! Geslo naj velja:
Vsi svoji k svojim — brat podpiraj brata,
Iz praha dvigni ga — odprni mu vrata.

Corriere — bratec — listič Izraela,
Razsajati grobjansko je začel,
Pred njim naj trese se Slovenja cela,
V pomoč vse zle duhove je najel!

Četvorko po slovenski zemlji pleše
In ž njim pa Sarah - krvna sestra vstric,
In vlada naša — mirno kole teše
Na glavah krotkih Slave nas ovčje, —
A mi — trdni ostanimo kot skala,
In sila ta ne bo nas razdejala!

Naj praznik zdaj nasprotnik naš ohaja —
Nekdaj — obhajali ga bomo mi,
Orfej z ognjenim mečem strl bo zmaja,
Strl zmaja bo, ki zdaj na nas preži.
Na zemljo — kjer se megla zdaj je vlegla,
Zasiniti zarez če solnce svit,
Nebesa sta in zemlja se prisegla
Nad ta pritisk sedanjí silovit —
Ker noč se dnevu umakniti mora,
Jasni se in za goro vstaja zora!

V novejši dóbi íredentska kuga
In pravni laški zbor (oho!) trdeč:
Slovenec da je tukaj rob in sluga,
Le laški jezik je nad vsem sloveč!
Italije tu blažene je Meka,
Kjer le medú in mleka je izvir,
Le čisto laška krv se tu izteka,
In laški novac le z centezimov, lir, —
Da tukaj nam le laško solnce sveti,
In laške trate so, na njih vsi cveti.
Italijanska tú je vsa narava,
Kar-koli raste, laško je blagó,

Vse, kar po zemlji leze, hodi, plava —
In zvezd le laških polno je nebo!
In vse — kar vidiš, vse je pristno laško,
Vse, od palač blestečih in do koč,
Vse mestno ljudstvo tukajšnje junaško
Oklepa trdno laški le obroč;
Kar družega je tu — je glupa senca,
Kdo tukaj zná za borni rod Slovencea?!

Postoj nekoliko oholi Laše,
Poglej goriške krasne zemlje krog,
Kar videl si, poglej, to vse je naše,
Doline, gore, trate, holm in log;
Tu stara je slovenska zemlja naša,
In ljudstvo tu slovenske je krvi,
Tu govoriča se slovenska zglaša,
Kdo tu drugačen jezik govori?!
Povej, kje domovina tu je tvoja
Ti, ki ne daš miru nam, ni pokoja?!

In ti — ki praviš, da Sloven tvoj gost je,
V Gorici kje je laške zemlje kaj?
To pa — nezgod tvoj rod nevéščnih prost je
Dasi priklatil sem se v naš je kraj!
In tu — nam gospodariti zdaj hoče!
Za to — ker mati vlada vse molči!
Kot razposajen dečko tu ropoče —
In naš Slovenec ga še pita in redi!
A ta — jaz menim, k pameti ko pride,
Ta čas, vsa slava Laše ti, preide!

tine-ju v Afriki), imel sem priliko spoznati te „osvres militaires“. To so vojaški domovi ali vojaške čitalnice, kjer se vojaki, ki nimajo službe shajajo ob nedeljah in praznikih, pa tudi ob delavnikih. Ob nedeljah in praznikih opravljajo svoje krščanske dolžnosti, poslušajo sveto mašo ter stanu in potrebam svojim primerno prepoved (pridigo). Ostale dopoldanske ure do menaže (kosila) in popoldne do mirozova se prijetno in bratski razveseljujejo med sabo. Učijo se tudi, česar se ne znajo — n. pr. knjigovodstva — pri čemur jim radi pomagajo čestitljivi bratje krščanskih šol. Ob delavnikih redno prihajajo v vojaški dom, posebno po zimi. Tu si kratijo dolge zimske večere s koristnim čitanjem ali pa poslušajo nauke čestitih bratov krščanskih šol.

Vhod jim je dovoljen vsak čas. Radi prihajajo v vojaški dom ali na stanovanje svojega predstavnika, duhovnika. Tu mu odkrivajo svoja srca ter iščejo tolažbe v svojih nadlogah. To jih odvrta od življenja gnusa ter od samomora, ki ni reden pri mladih vojaki. Tu pišejo tudi pisma, tukaj dobivajo pisma z denarji, kar je gotovo imenitno; zakaj takó jim ni treba, da svoje male novce zaplijejo v družbi drugih vojakov, marveč novce, katere so si njihovi stariši pristradali na ustih, porabljajo varčno in umno.

Taka vojaška zavetističa ali čitalnice naj bi se ustanovile nalik društvom rokodelskih pomagateljev polagoma in po malem. Sredstev ne bode nedostajalo (pomanjkovalo), če se zmanjša daudanja velika potrata ali luksusa ter se izogibamo nepotrebnim stroškom. Ako prenehamo darovati preobilne šopke in vence, koliko denarja bi lahko uporabili v ta blagi in domoljubni namen! Na Francoskem, posebno v Parizu in Lyonu naročajo plemenite gospe v svojih ali župnih cerkvah ob slovesnih prilikah takozvane sermons de charité, t. j. propovedi (pridige). V teh propovedih posebno pripotajo krščanski ljubozni bogatejših ljudi razne potrebnike, recimo: zavode za slepce, za gluhe ali sploh katere druge ubožce. Pri tem pobirajo gospe same miloščije, bodi se na vratih dotičnih cerkv ali pa na domu miloščinskih ljudi. Seveda pridodajo nabranemu denarju tudi same lepe svote ter jih izročajo plemenitemu namenu. V Avstriji smo v tem obziru daleč zaostali. Pri nas plešemo za ubožce, napravljamo gledališne predstave in Bog vedi še kakve veselice, ki uročujejo več stroškov kakor dohodkov. Napuh in bahavstvo se ob takih veselicah šopirita, kakor le kaj!

Kajpada, poguma ne smemo izgubiti. Tudi jaz sem bil že večkrat — to sam rad priznam — malodušen, ko sem pri razni gospodi, tudi pri najvišji, pri duhovski in posvetni, zastopal iskral pomoči, da bi se pri nas uresničila ta lepa misel. Ne porečem: hvalili in odobravalni so moji misli, a pri tem me gledali pomilovalno ali nasmihajoče so mi. O velikem katoliškem shodu v Würzburgu l. 1893. je celo izrekel neki voditelj nemških katolikov, da je bolje, da vso stvar pustimo, ker bi s tem le dražili vojaške dostojanstvenike. Takemu mnenju ne moremo pritrditi ter brevi manu obsoditi vojaške dostojanstvenike; zakaj med njimi se gotovo še nahaja kaj pravih Radeckovcev, kaj pravih vojaških prijateljev, ki tak projekt ali namero z veseljem vzprejmejo. Saj je Njeg. Velikanstvo naš pravi cesar sam blagoizvolil izreči ob avdienci 29. novembra 1893: „Jaz bodem stvar sam studiral“. To cesarske besede same so dovolj močne, da nas navdajajo z novimi upi ter vojaške prijatelje bolj in bolj vzpodbujajo. Naj bi se to pobožno kakor rodoljubno delo navdušeno vzprejelo pri katoliškem shodu, ki se bode letos vršil, katerega se pa, žal! ne bodem mogel vdeležiti. In ob tem shodu naj bi se delo tudi pričelo!

Ti vojaški domovi ne smejo nikdar izgubiti katoliškega značaja, da ne pridejo v nepravne roke ali bi se celó zlorabljali. Voditi jih torej morajo zmerom pobožni, uneti duhovniki.

Umeje se samo ob sebi, da morajo nevojaki pristopiti le kot izvenredni udje. Ti vojaški domovi so pod varstvom nebeške kraljice Marije zmagovalne. Ta je vojaške, ki so se polni zaupanja zatekali k Nji, vedno vodila od zmage do zmage, kar se je pokazalo v turških bojih, posebno l. 1683 pred Dunajem. Kot pobožni zavetniki in v zgodnji vojakom lahko pobožni vojniki tebaških legij (krdel) pod svetim poveljnikom sv. Mavricijem. Ti so vedeli cesarju dati, kar je cesarjevega in Boga, kar je božjega. Isto takó zaščitniki posameznih kronovin naše skupne domovine Avstrijsko-Ogerske.

Več za zdaj ne morem storiti, kakor da vso stvar izročam javnosti. Saj sem za to stvar že mnogo žrtvoval, celó prav prijetno službo pri vrlo katoliški in skozni in skozni pobožni visoki plemenitski družini. Toda na nadaljnja vprašanja rad dajem potrebnih pojasnil pismenim potom. Svojega naslova še ne morem objaviti, ker gotovo že dolgo časa preteče, predno najdem zopet tako izvrstno plemenitsko družino. In, ker se doslej (dve leti je tega) še nisem mogel ustanoviti na Avstrijskem (na Dunaju), naj se dotična pisma naslavljajo na monsigr. Antona Schöpfungthnerja, cerkvenega vodjo, 1. okraj, Johannesgasse 8 na Dunaj ali na veleč. g. vodjo krščanskih šol in predsednika c. kr. sirotnice, 9. okraj, Waisenhausgasse 5

na Dunaju. Tako naslovljena pisma mi gotovo dojdejo po prijaznosti imenovanih gospodov.

Potrudimo se, da kot usmiljeni samaritani in samaritanke tudi v tem obziru posnemamo božjega samaritana Jezusa Kristusa. Koliko plačilo za nas v nebesih, če nekoč pridemo tja-gor vsled rešenih duš! Take duše nam bodo vedelo večno hvalo!

Francišek Venc. Boser, duhovnik, nekdanji misijonar v Parizu in Algiru.

Domače vesti.

Goriška aristokracija je letos priredila že nekaj pravih in sijajnih plemenitskih plesov, kateri so bili vsi prav dobro obiskani, tako grofica Belrupt-Tissac, v ponedeljek namestništveni svetnik, c. in kr. komornik vitez pl. Bosizio; v torek Viljem pl. Ritter; v soboto bo plesna zabava pri grofici Baguer in 14. t. m. bo pa plesni venci častnikov goriške posadke v prostorih „Circasino“.

Osebnosti. Predstojniku telegrafske glavne postaje v Trstu Ferdinandu Coffonu podelil je cesar povodom umirovljenja viteški križec Fran Josipovega reda. Cesarški svetnik Coffon je rodem iz Volč in je bil jako priljubljen pri podrejenih mu uradnikih. — Lloydovemu nadzorniku Lemeršiču je podeljen viteški križec Fran-Josipovega reda. — Domobranski okrajni stražmešter Alojzij Kögl imenovan je kancelistom pri c. k. finančnem ravnanstvu v Trstu.

G. Blazij Grča, župnik v Šempasu in deželni poslanec praznoval je dne 3. t. m. svoj 49. rojstni dan. Župljani so mu priredili sijajno ovacijo z bakljado, ter mu čestitali v imenu tamošnjega prebivalstva k imendani.

Cerkveno petje v Gorici. Ni zadosti, da imamo v deželnem zboru krizo; po smrti organista Zei-ja je nastala akutna kriza tudi v goriških farnih cerkvah glede orgljanja. Poznani goriški „pevski triumvirat“ hoče gospodariti tudi po cerkvah in odganja stare dobro izučene pevce, ter misli nastavljanje svoje ljudi kot organiste. Glavno besedo ima v tej stvari neki znani gospod, z katerim smo imeli Slovenci že mnogo opraviti. Italijanski pevci težko pričakujejo, da se božja kriza in zavrne nasilstvo trojice. Čudimo se le gospodom župnikom, da se ne postavijo odločno na noge in zabranijo znanim liberalnim in brezbožnim osebam, katerim je božja čast deveta briga, a denar vse, nadaljno oskrbovanje petja in orgljanja v božjih hramih goriških.

Razkralj Milan ne pride v Gorico. Laški listi so raztrgali govorico, da je srbiski kralj Milan kupil v Gorici vilo Degenfeld. Iz kompetentnega vira se nam poroča, da na tej vesti ni niti pičlice resnice, ker prvič pri generalu grofu Degenfeldu ni nikdo se v imeni Milana v tem oziru vpital, drugič pa grof vile ne proda. To vest si je najprej izmislil tukajšnji dopisnik židovskega „Piccola“ o priliki, ko mu je primanjkovalo gradiva za njegovo vsakdanje čenčanje.

Posl. Spinič pred volilci. Shod volilcev, kojega je bil sklical pri sv. Petru v Šumi minolo soboto državni in deželni poslanec gosp. Vjekoslav Spinič, razvil se je do slajne manifestacije probujoče se narodne zavesti v Istri. Celó službeno poročilo naglašja, da je na tem shodu sešlo se je nad 1000 kmetov-volilcev. Vlado je od prvega začetka do konca uzoren red. Kolika razlika med vedenjem teh treznih in zaresnih mož, in pa med vedenjem onih širokoustažev, kateri ne umejo manifestovati svoje volje drugače, nego — s komedijo! Tu imamo pač jasen dokaz, kje nam je iskati pristnega in z dna duš prihajajočega javnega mnenja. Zborovanje odprl je glavar tinjanski, Sime Defar, predsedoval pa je župan pazinski dr. Dinko Trinajstić. Vlado je zastopal voditelj ces. kr. okr. glavarstva v Pazinu, I. Sorli. Zbor je soglasno odobril poročilo Spiničevu; nadalje je odobril soglasno in velikim nahušenjem, da so narodni poslanci istrski ostavili deželni zbor, protestoval je proti postopanju italijanske večine v deželnem zboru in vsprejel slednje soglasno devetero važnih resolucij. Zborovanje trajalo je nad 2 uri ter so naši istrski poštejujaki pazno poslušali razprave do zadnjega, vzlic neprijetnosti, da je morala ogromna večina ves čas stati v snegu, ker so bili prostori veliko pretesni za toliko množico ljudi. Po vsej pravici smo torej rekli, da je bil to impozanten in sijajen pojav narodne volje, kakoršnega morda še nismo doživeli v Istri.

Šukljejev mandat. Volilno gibanje na Dolenjskem se suče okolo treh določnih kandidatov. Višjesodni svetnik dr. Vojska, kojemu so ponujali kandidaturu volilci v Krškem, v Novemestu, v Metliki in v Kostanjevici, odklonil je to. Namesto njega je nastopil kot kandidat prof. Tomo Zupan, predsednik Ciril-Methodove družbe. O tej kandidaturi je bilo že mnogo govorice in prof. Zupan se je bil tudi že izjavil, da kandidature ne vzprejme. Zadnje dni pa so mu dohajali vnovič pozivi zlasti iz Novega mesta, in tako se je torej odločil za kandidaturu. Oni, ki so bili iz prvega za dr. Vojsko, obrnejo se sedaj najbrže vsi k prof.

Zupanu, in to skoro vsi volilci v Krškem, potem znabiti večina v Kostanjevici in Novemestu, znaten del tudi v Metliki. Utegnjeno biti to nezavisni volilci, katerim je za načelo, zlasti za protikooalijsko politiko, ker se je prof. Zupan izjavil, da ne bi vstopil v koalicio. Drug kandidat je sodnik Višnikar. On ima največ zastombe v Črnomlju, Ribnici in Metliki, koder volilci upajo z njim ter dvornim svetnikom Šukljejem doseči potrebne si uspehe na gospodarskem polju s pomočjo koalicio. Tretji kandidat grof Marghary zbirajo okoli sebe svoje stare znanke in politične prijatelje iz prejšnjih let po dolerjskih mestih in trgih, a zmagati se nadeja s Kočevjem, če ga bode kompaktno volilo. Program njegov se čuti, da je ta: storiti vsem prav.

Novatenje na Primorskem bode letos po naslednjem redu: V Trstu od 1. do 9. marca; v Gradšči 11. in 12. marca; v Korminu 8. in 9. marca; v Gorici za mesto 13. in 14. marca; v Gorici za okolico od 15. do 21. marca; v Ajdovščini 22. in 23. marca; v Kanalu 26. in 27. marca; v Bovcu 29. marca; v Tolminu od 1. do 3. aprila; v Cerknem 5. aprila. V Sežani 4. in 5. marca; v Komnu 6. in 7. marca, v Trzinu 29. in 30. aprila; v Červinjanu od 25. do 27. aprila. V Kopru od 11. do 14. marca; v Piranu 15. in 16. marca; v Podgradu 11. in 12. marca; v Pazinu od 7. do 9. marca; v Buzetu 1. in 2. marca; v Bujah od 18. do 21. marca; v Puli 29. in 30. marca, 1. 2. in 3. aprila; v Poreču 26. in 27. marca; v Motovunu od 4. do 6. marca; v Rovinju 23. marca; v Albionu 5. in 7. aprila; v Voloski od 8. do 10. aprila; v Krku 20. in 22. aprila; v Cresu 18. aprila in v Lošinju 16. aprila.

V občinskem svetu tržaškem prečitata sta se v seji dne 31. m. m. protesta nekaterih duhovnikov laške narodnosti, neodvisnih in v mestni službi stoječih, zoper napade občinskega svetnika Spadonija glede njih razmerja k škofi. Občinski svet je nadalje vzprejel predlog, naj se prosi naučno ministerstvo, da se odstavi okr. šolski nadzornik za okolišanske šole, češ, da tira slovensko propagando.

Za splošno volilno pravo. Minulo nedeljo vršil se je na Dunaju velik shod socijalnih demokratov, pri katerem so priredili veliko demonstracijo v prilog splošnemu volilnemu pravu. Govorniki so izjavili, da delavci ne morejo dopustiti, da bi se nadalje zavlačevalo vprašanje o splošnem volilnem pravu. Kakor hitro se snide državni zbor, opozoriti hočejo delavci poslance na njih obljube glede splošnega volilnega prava. Tudi o političnem položaju v Italiji so se izjavili govorniki, izražajući nadejo, da Crispiani pade po volji naroda, kateri poslednji pokaže svojo veljavo pri prihodnjih splošnih volitvah. Socijalni demokrati dunajski hočejo sedaj organizovati tudi ženske za svoje svrhe.

Slovenski kurs v Gradcu. Štajerski deželni zbor je lansko leto sklenil, naj se v Gradcu ustanovi poseben kurs na deželni realki, kjer bodo učenci deželne realke pa tudi druge osebe imele priliko naučiti se slovenskega jezika in si pridobiti veljavna spričevala. Deželni šolski svet se je izrekel zoper ta nasvet, češ, da v Gradcu niso razmere za to ugodne. Šolski odsek deželnega zbora pa neče odnehati. Zdi se mu, da je nujno potrebno, da se na Spodnjem Štajerskem naseli kolikor mogoče nemških uradnikov, odvetnikov in notarjev in zato bo predlagal deželnemu zboru, naj obnovi svoj sklep.

Razmere v Istri. Istrski Lahi nameravajo po izvršenih volitvah v dež. zbor začeti abstinencijo, po vzgledu svojih trentinskih rojakov. Pri tem seveda računajo, da dobe večino v dež. zboru, tako, da bi ta brez njih ne bil sklepčen. Abstinencijo bodo baje tirali, dokler jim vlada ne da garancij za ohranitev laške posesti v polnem obsegu. „Triester Zeitung“, veleoficijozen list, je te dni s ponosom povdarjal, da je kaj lahko dokazati, da za kričarji v isterskem kakor v nekem drugem deželnem zboru ne stoji prebivalstvo, ampak da so povsem osamljeni. Ko bi ti oficiozi le ne bili tako nerodni! „Tr. Ztg.“ je z „nekim drugim dež. zborom“ imela v mislih tržaški dež. zbor. Če je lahko dokazati, da za kričarji v tem zboru ne stoji prebivalstvo, zakaj pa se to ni dokazalo pri zadnjih obč. volitvah? Ta izjava tržaškega oficioza potrjuje, da se je takrat hotelo, naj dobe progresovci večino. — Liberalci se boje, da pri novih volitvah v Istri zgube Italijani pet glasov. Potem bi bilo v deželnem zboru 14 Slovanov in 13 Italijanov. Ker bi se morda deželni glavar vzel izmed Slovanov in bi navadno ne glasoval, bi obe stranki imeli jednako število glasov. Italijani prete v tem slučaju s pasivno opozicijo. Ko bi vlada imela resno voljo, bi se jej tudi pasivne opozicije ne bilo ustrašiti. Ne bilo bi jej težko dobiti pri dopolnilnih volitvah slovenske večine. — Tisti dan, ko se je razglasil cesarski dekret, s katerim se je razpustil isterski dež. zbor, javil je tudi c. kr. korespondenčni urad, da so nove volitve določene na dan 8. februarja. Kakor že mnogokrat, tako se je tudi to pot c. kr. korespondenčni urad hudo — urezal. Volitve še niso razpisane in kakor se čuje iz vero-

dostojnega vira, preteklo bo še nekaj mesecev, predno se bodo vršile. Vlada upa, da se bodo Lahi v tem času „pomirili“ in spoznali, da jim vlada s svojimi kandidati ne misli nič zlega storiti. Javlja se nam, da je vlada že našla dva svoja kandidata, katere misli postaviti v okrajih, kjer bi gotovo zmagali hrvatski kandidati, da se postopa zakonito in nepristransko. Jeden teh kandidatov je bivši postojinski, novomeški in pazinski okrajni glavar Friderik vitez Schwarz, drugi je umirovljeni namestniški svetnik in sedanji občinski tajnik poreški vitez Ellus chag!

Ovržene občinske volitve. V Šmilhu in Ozeljanu so bile dne 29. in 30. oktobra l. l. občinske volitve, a vlada je vse popolnoma uničila.

Čitalnica v Cerknem je imela do letos okoli 100 udov, a po novem letu jih je nekoliko izstopilo brez pravega razloga. Pri običnem zboru so bili izvoljeni predsednikom A. Ravnikar, podpredsednikom dekan I. Murovec, tajnikom A. Kosmač - Cimalov, blagajnikom M. Sedej in odborniki F. Kokelj, F. Močnik in I. Stucin. Čitalnica je tudi imenovala dra. Gregorčiča častnim članom.

Mesto Trst kot dedič. Dne 30. dec. m. l. je umrl blizu Genove milijonar Leopold Massone-Aleramo, ki je malo mesecev poprej postal avstrijski podanik in pridobil domovinsko pravico v Trstu. Takrat je ostavil notarju dr. Veselu zapечатeno oporoko, ki se je te dni odprla. Glasom te oporoke je glavno vodstvo tržaških ustanov podedovalo premoženje, ki znaša nad dva milijona lir. Pol milijona je v vrednostnih papirjih, drugo pa v posestvih.

Naša zaveznica Italija. V laškem Vidmu napravili so te dni ples, katerega so namenovali „Il ballo della Triplice“. Plesna dvorana bila je okinčana, kakor z ponosom javijo italijanski listi, z „grbi vseh še ne rešenih italijanskih mest, a v sredini teh grbov veličanska italijanska zvezda „con cinque raggi“, s katero se ponašajo posebno rade goriške „neodrešene sartorelle“ (šivilje). Se ve, da je paradiral mej grbi tudi mestni goriški grb in sicer na častnem mestu. Na tem plesu so se prepevale vse pesmi o prostej in zjedinjenej Italiji, posebno pa je plesalce navduševal znani pamflet „maestra“ Gregorčiča: „Lasse pur che i canti e subiti“. Čudno, da židovski „Corriere“ o tem „patriotičnem“ plesu nič ne poroča!

V Dornbergu je včeraj zjutraj krčmar Andrej Sinigaj iz Tabra napregel konje, da se popelje v Gorico. Med delom zadela ga je kap in ostane mrtev. Bil je vdovec in zapusti troje malih otročičev.

Legia nazionale je razposlala vsem občinam na Primorskem, katere imajo Lahi v rokah, bombastično okrožnico z pozivom, naj jej pristopijo z večjimi prisilami kot udje, da bode lažje pobijala rastoči slovanski pritok. Slovenske občine naj reagirajo na to, da dovoli vsaka po svoji moči podporo Sloginim zavodom v Gorici.

Pogreb garibaldinca. V Trstu je umrl nek Gaetano Fulin, kateri se je bojeval pod Garibaldijem proti Avstriji. Tržaški irendentarski listi pravijo o njem, da je bil pošten in spoštovan ter da je pobegnil iz očetove hiše kot 16-letni deček, da se pridruži Garibaldijevi četi. Pogreba se je udeležil tudi italijanski konsul v Trstu in na grobu je imel tržaški garibaldinec Emil Fortis ginljiv govor. Koga in kaj je slavil v svojem govoru si lahko misli vsak, akoprem židovski listi v Trstu zamolče njega zadržaj.

Ubojstva in tatvine. Nekoliko časa ne mine niti dan, da bi iz Dunaja ne poročali o kakem ubojstvu ali o kakaj večji kraji. Dunajski listi so začeli motriti te žalostne pojave in došli so do zaključka, da je redarstvo slabo organizovano, premalo številno in slabo plačano. To vas stoji tudi za Gorico, tukaj se sicer ubojstva ne dogadjajo, a o tatovih se sliši skoraj vsaki dan. Na Dunaju kakor tudi v Gorici manjka policijskih agentov; policijsko ravnanje moralo bi skrbeti, da se v Gorici pomnoži število redarjev najmanj za 24 oseb in da se njenemu obojstvu poviša plača.

Zasaden napadalec. Iz Komna pišejo: Poslednji čas je nepoznan zlikovec skušal napasti razne ženske, ki so se v Komenskem okraju vračale same domov. Dne 27. m. m. posrečilo se je orožništvu v Komnu prijeti tega zločinca. Isti je kmetski fant Jos. Ferčič iz Tomaževce. Orožniki izročili so ga okrajnemu sodišču v Komnu.

Nezgode na Notranjskem. Sneg in burja sta zadnje dni provzročila več nezdod. Neki posestnik je zmrnil; gnal je dve kravi in tele s sennja. Vsled zametov je živino pustil na potu v nekem hlevu, sam pa šel naprej v smrt. Neki svatje so morali popustiti vozove na cesti in so le z veliko težavo prišli v Št. Peter. Poštni voz, ki vozil iz Zaloga v Št. Peter, je bil na potu hkrati kar zasut, toliko snega je znesla nanj burja. Postiljon je jednega konja in sebe rešil s tem, da je jahal proti Št. Petru, drugi konj pa je zmrnil. Štirje možje so voz po težkem delu izkopal izpod snega.

„Südmarek“. Štajarski in koroški deželni zbor sta odklonila podporo zloglasnemu

nemškemu društvu „Südmarek“, katero je imelo namen izriniti Slovence z njih zemlje. Ustanovilo se je bilo to društvo, da bi kupovalo slovenska posestva in na njih naseljevalo Nemce. Posnemati so hoteli Bismarcka, kateri si je dal od državnega zbora dovoliti 100 milijonov mark za naseljenje Nemcev na Poznanjskem. V Nemčiji niti s 100 milijoni niso dosti dosegli, „Südmarek“ pa brez milijonov še manj. Sploh moramo reči, da se je Nemcem s tem društvom poskus ponovno čelil. Samo z osnovo tega društva so le Slovence bolj vzdramili pokazavši svoje namene. Videč le nevspehe se pač koroškim in štajarskim poslancem ni zdelo vredno društvo dovoljevati denarja, ki bi bil le proć vržen. Toliko ni bilo moč dovoliti, da bi društvo moglo doseči kak vspeli.

Razne vesti.

Biskup Strossmayer praznoval je dne 4. februarja svoj osemdeseti rojstni dan. V Djakovu in v vseh hrvatskih deželah pripravila so se velike priprave za sijajno praznovanje osemdesetletnice velikega Hrvata, kateremu se klauja z največjim spoštovanjem vsak Slovenec. Biskup Strossmayer je bil našemu narodu posebno naklonjen in nam dal številne dokaze iskrenih svojih simpatij, zato pa je umestno, da se tudi Slovenci spomnimo njegove osemdesetletnice, saj ga čislamo kot jednega prvih dostojanstvenikov katoliške cerkve. V Strossmayeru vidimo utelosen naš ideal katoliškega in rodoljubnega moža, on nam ja uzor, kako je v harmonično celoto spajati udanost katoliški cerkvi z ljubeznijo za narod. Dolžnost naša je, da izrazimo ta svoja čutila. Hrvatski narod se raduje, da je bilo njega najodličnejšemu sinu sojeno, uči katik visoko starost osemdesetih let. Z njim se raduje tudi slovenski narod, želeč, naj bi vsemagogočni ohranil hrvatskemu narodu, vsemu slovanstvu in katoliški cerkvi še dolgo let vladiko Strossmayera.

Hrvatski ban, grof Khuen-Hedervary, misli v kratkem odstopiti, ker neče službovati pod ogerskim ministrskim predsednikom Banffyjem. Srečna Hrvatska, ako se ga je denkrat znebi!

Združanje Dalmacije s Hrvatsko. Po Dalmaciji so se imeli vršiti te dni shodi, pri katerih so hoteli sklepati v prilog združenja Dalmacije s Hrvatsko, a vlada je prepovedala vse te shode ter zaplenila proglase, s katerimi se je pozivalo ljudstvo na nje.

Madjarsko preganjanje Slovakov. V Banskí Bistrici je obtoženih več slovaških rodoljubov, ker so pri neki slovaški diletantski predstavi imeli na sebi srčaje z narodnimi barvami vezene in po predstavi prepevali slovaške pesmi! Branili bodo obtožence srbski in rumunski odvetniki.

Potovanje srbskega kralja v Pariz. Kralj Aleksander bi se rad znebil svojega očeta in najboljši sredstvo v to se mu zdi, privabiti svojo mater, kraljico Natalijo, naj se nastani v Belemgradu. V tem slučaju, to upa trdno, se Milan ne vrne več na Srbsko. Milan pa ima na dvoru dva zvesta prijatelja: kraljevega pobočnika Čiriba in zdravnika dra. Jovanovića. Ta sta mu sporočila, kaj namestava kralj, in Milan je hotel brzojaviti svojemu sinu, da neče v tujini umreti (!) in da se vrne v kratkem v Beligrad. Da to prepreči, je kralj odpotoval k Milanu, iz Pariza pa pojde k svoji materi, da se z njo domeni glede svoje ženitve. Nevesta Aleksandrova je hesenska princeznja Sibila, petična dama. Vzela bi Aleksandra ali z njegovim očetom ne mara priti v dotiko in ta skrupuloznost njena je glavni povod, da bi Aleksander rad videl, da ostane Milan v Parizu. Kraljevo potovanje v Biaritz k svoji materi kraljici Nataliji, ima baje tudi namen, da naredi spravo mej svojim očetom in materjo. Natalija baje zahteva, da se pokliče Garašanin na državno krmilo. Taka rešitev bi pač ne bila ugodna za Srbijo, kajti naprednjaki so največ krivi težavnih razmer v Srbiji. Deželo so zakopali v velike dolgove. Če Garašanin, ki se je znal prikupiti kraljici Nataliji, zopet pride na krmilo, se s tem le poveča nevolja v deželi in priti utegne čas, ko bodo Obrenovići za zmajirj dovladali v Srbiji.

Ogerska katoliška narodna stranka izbrala si je centralni odbor pod predsedništvom grofa Ferdinanda Zichy-a. Predloženi program se je odobril po živahni razpravi. Glavne točke tega programa so: revizija cerkvenopolitiških zakonov, delavski zakoni in urejenje kreditnih razmer za male posestnike. Prvi nje čin je, da je postavila v nekaterih okrajih, kjer se bodo vršile v kratkem nove volitve v drž. zbor, svoje kandidate. Tudi v Medjimurju postavila je nova stranka svojega kandidata ter ga priporočila volilecem tudi v njih narodnem, v slovenskem jeziku.

Košutstvo na Ogerskem. V ogerskem drž. zboru utegnejo biti ostre debate. Prejšnja vlada je namreč od Kossuthovih sinov kupila vso literarno zapuščino Kossuthovo za 100.000 gld. Ker pa bi bila morala za to prosti cesarja dovoljenja, je sklenila pogodbo, po kateri plača vsako leto 20.000 gld., tako da bi bila kupnina plačana v petih letih. Investicije do 25.000 gld. sme vlada odrediti brez cesarjevega privoljenja.

To je očiten skandal in le dobro bi bilo, ko bi se v parlamentu osvetlil.

Rusija ne dobi ustave! Znano je, kako se židovski listi trudijo v potu svojega obraza, da bi dokazali, kako neizogibno potrebno je, da se tudi v Rusiji uvede konstitucija. Poznavatelji velike ruske države vedo sicer, da Rusija še ni zrela za konstitucijo in da bi bila poslednja le na nesrečo iste; ali židovski šmoki si žele iste, ker se nadejajo, da bi potem tudi tam narasel njih upliv: da jim vzcvete pšenica, koja nikakor neče prav vspevati v avtokratični Rusiji. Zaman jim ves trud tudi pod vlačo novega carja. Kajti poslednji je izjavil odposlanstvom mest, plemstva in zemstev, da hoče, kakor njega pokojni oče, neprimerno vzdrževati avtokratično načelo.

Narodno gospodarstvo.

Olajšave pri prejemanju soli za živilo.

Številka 244 državnega zakonika, oziroma številka 50 ukaznika finančnega ministerstva iz leta 1894, obsega novo naredbo c. kr. finančnega ministerstva z dne 28. decembra 1894. l. o dobavi soli za živilo po znižani ceni. Dočim zadeva prvi oddelek te naredbe „skladišča za živilsko sol“, povsem novo napravo, o kateri se bode še pozneje govorilo, se v drugem oddelku naredbe vsem občinam, za katere bi se v prihodnje ne utegnila napraviti posebna skladišča za živilsko sol in za katere tedaj glede dobave živilske soli po znižani ceni od strani njihovih živino posedujočih poljedelcev v obče dotična določila določila naredbe finančnega ministerstva z dne 20. decembra 1893. l. tudi nadalje še v veljavi ostanejo, ta določila na dvojno stran prav bistveno olajšujejo.

Po § 19. nove naredbe so namreč občinski predstojniki pod v tem paragrafu navedenimi pogoji pooblašeni, potem, ko je naročena poljedelcev živilske soli k njim dospela, uradno zaporo, ki se nahaja na vsaki vreci taiste, v svrhu razdelitve v nji obsežene živilske soli mej za vzprejem te soli opravilne poljedelce sami odvzeti, če v dveh dneh po zglastitvi, da je pošiljatev živilske soli dospela, ne pride k njim nobeden finančni organ, da bi zaporo odvezl.

Še važnejša je v § 18. naredbe dovoljena odprava ustanovitve in naznanila določenega roka za vsako posamezno občino glede naročitve živilske soli po znižani ceni. Doslej je mogla občina naročiti, oziroma prejeti to sol od tistega osmihi meseca februarja do vštete septembra počeni, katerega je dotični občini v to določila že naprej pristojna finančna deželna oblast. Vsled tega si je moglo več občin živilsko sol oskrbeti čestokrat šele mnogo pozneje, kot so taisto potrebovale, dočim so prišle marsikateri druge občine, koje bi živilsko sol rade dobile šele v poznejšem času, po vzporedu za dobavo te soli že v kakem prejšnjem mesecu na vrsto.

Po prej navedeni novi določbi smejo od leta 1895 naprej vse občine množino živilske soli po znižani ceni, ki pripada na leto za njihovo živino posedujoče poljedelce kadarkoli hočejo mej 1. januarjem in 15. decembrom vsakega leta naročiti ter je nadalje popolnoma občinskimi predstojnikom prepuščeno, določiti za to najprikladnejši čas. Živilska sol, ki se naroči potem od občinskih predstojnikov s posredovanjem oddelka za solna posla c. kr. glavnega ravnanstva avstr. železnice, se bode oddajala pri od finančnega ministerstva določenih c. kr. zalogah dospela, kolikor je mogoče z ozirom na vsakokratne tankaj shranjene množine živilske soli.

Dosedanja določba, po kateri morejo poljedelci jedne občine v razmeri z njihovo tačasno živino nanje pripadajočo množino živilske soli le skupaj in na jedenkrat po predstojniku dotične občine prejeti, pa ostane glede vseh občin, ki se v prihodnje ne pridele morebiti kakemu „skladišču za živilsko sol“, tudi nadalje v veljavi. Ta določba se ni mogla opustiti, ker je za posameznega kmetovalca na leto povprek odpadajoča množina živilske soli po znižani ceni tako malenkostna, da bi bila za kmetovalca mnogo predraga, če bi jo hotel posamezno prejeti iz c. kr. solnih zalog, ki so večinoma zelo oddaljene in se raznih tega tudi že iz opravičnih ozirov ne morejo pečati s prodajo tako malenkostnih količin; kajti le za one tovore živilske soli, ki zavzemajo cel vagon, ali vsaj pol vagona, to je 100 oziroma 50 meterskih stotov, so dovolile uprave avstrijskih železnic znatno znižano vožno ceno.

Da se sedaj ta tarifna ugodnost kolikor možno izkoristi in prejemni stroški soli za živilo kar najbolj omejijo, je neobhodno potrebno, da se živilska sol prejema za celo leto na jedenkrat in vsaj po občinah, mnogokrat pa, če celo na vso občino odpade manj kot 100, oziroma 50 meterskih stotov na leto, tudi od več občin skupaj, to je „kumulativno“, po predpisih v § 8. odstavek 2. naredbe finančnega ministerstva z dne 20. decembra 1893. l. iz c. kr. zalog za sol. Poleg težkoč, ki se protivijo marsikje zjedinenju več občin na tako skupno prejetje živilske soli, se ne da tajiti, da mora biti za mnoge kmetovalce težavno živilsko

sol na jedenkrat za celo leto naročiti in zanj odpadajočo kupno ceno naprej pripraviti in položiti.

Da se pride tej neprilicnosti po možnosti v okoli, je finančno ministerstvo, — ker za upravo solnega monopola veljavna načela ustanovitve državnih prodajalnic živilske soli poleg vže obstoječih c. kr. zalog soli ne dopuščajo — v prvem oddelku nove naredbe dovolilo, da smeje samoupravne in poljedelsko gospodarske skupščine napraviti pod v onem oddelku navedenimi pogoji „skladišča za živilsko sol“. Potem ni nikake ovire, da one izmed navedenih skupščin, katerim finančno ministerstvo napravo skladišč za živilsko sol dovolil, vzdržujejo svojo odgovornost in jamstvo nasproti finančni upravi za izpolnjevanje predpisanih pogojev, ustanovitve in oskrbovanje, oziroma vodstvo dotičnih skladišč za živilsko sol (morebiti po nudi drugim osobam, zlasti tudi trgovcem, kateri bi bili za to pač najbolj sposobni in bi tudi gotovo radi bili pripravljeni, žrtvovati za ustanovitev in opravljanje skladišč živilske soli potrebna denarna sredstva, vže zaradi tega, ker bi s tem razširili krog svojih naročnikov.

Ustanovitev skladišč živilske soli bode kmetovalcem njemu prideljenih občin v tem oziru na korist, da si bodo živilsko sol v oni zalogi do vsakemu posameznemu na leto odmerjene množine mogli oskrbeti, oziroma nakupiti o vsakem času v poljubnih delnih količinah, kakor druge gospodarske potrebsčine. Tudi je pričakovati, da se bode živilska sol v zalogah oddajala kmetovalcem po kolikor mogoče nizkih cenah, ker zaloge taisto lahko prejemajo z najnižjimi prevoznimi stroški in ker bodo skupščine, kojim se je ustanovitev skladišč dovolilo, gotovo zavzemale gospodarskemu prospehu popolnoma ustrezajoče stališče.

Z ozirom na vse te z ustanovitvijo takoišnih skladišč za živilsko sol združene udobnosti in olajšave glede dobave živilske soli po znižani ceni se mora le željo izreči, da bi se poklicane samoupravne, posebno pa poljedelsko-gospodarske skupine v korist živino posedujočih kmetovalcev in v prospeh domače živinoreje za njim izročeno vravnavo c. kr. dopuščenih skladišč živilske soli v celi deželi na vso moč potrudile in v vsakem sodnem okraji najmanj jedno tako skladišče ustanovile, pri čemer jih bodo pristojna finančna oblastva najkrepkeje podpirala.

Uradni brzojavni besednjak. Uradni besednjak za sestavljanje brzojav v sestavljenem jeziku, ki je bil naznanjen v jeseni leta 1893., in kojega je uredil mednarodni brzojavni urad brzojavnih uprav (Bureau international des administrations telegraphiques) v Bernu, izšel je dne 1. januarja 1895 in se prodaja po 5 gld. a. v. Po členu VII. §. 2. brzojavnega pravilnika, pregledanega na mednarodni brzojavni konferenci v Parizu, bode uporaba tega oficijelnega besednjaka po preteku 3 let od dnevnega izdajanja, t. j. od 1. januarja 1898. obligatorična. Za brzojavke v izjavnevropejskem prometu bode pa fakultativna. Ta besednjak se sme zasebnikom prodajati le s privoljenjem visocega c. k. trgovskega ministerstva in se nanj naročuje pri c. k. poštnem in brzojavnem vodstvu in Trstu neposredno ali potom c. kr. poštnih in brzojavnih uradov.

Znižanje cen smodnikov eraričnih zalogo. S 1. januarjem t. l. znižale so se cene smodnikov, in sicer razstrelilnemu smodniku, če se ga vzame manj ko 5 kilogram na 64 kr., če se ga vzame najmanj 5 kilogram na 53 kr., če pa 500 kilogram in več na 48 kr. za kilogram; nabojem z razstrelilnim smodnikom, če se jih vzame manj ko 5 kilogram, na 76 kr., če se jih vzame najmanj 5 kilogram, na 64 kr., če pa 500 kilogram in več na 58 kr. za kilogram. Nova močnejša vrsta nabojev z razstrelilnim smodnikom, ki se je stoprv v najnovjšem času začela prodajati, se bode prodajala po 1 gld. 16 kr. kilogram, če se jih vzame manj ko 5 kilogram, če se jih pa vzame najmanj 5 kilogram, po 88 kr., če pa 500 kilogram in več, po 80 kr. kilogram. Cene za količine presezajočo 500 kilogram veljajo tudi potem, če kupovalci material po takojšnjem plačilu jemljejo le v partijah, tekotom meseca iz eraričnih skladišč. Mnoga razstreljevanja, vršivša se z novo upeljanimi razstrelilnimi naboji, so imela jako zadovoljiven rezultat in se ti naboji mogó uspešno rabiti namesto najmočnejše učinkujočih razstrelil.

Izpraševalna komisija za kovanje konj. Strokovnjaškima članoma izpraševalne komisije za kovanje v Trstu imenovana sta za leto 1895. c. kr. živinozdravniški koncipist Egidij Zuttioni in na kovaški mojster Anton Prelec v Trstu. Predsednikom komisije določen je c. kr. deželni živinozdravnik Andrej Perko. Prijave k izpitu morajo biti pismene ter se morajo vložiti pri c. kr. namestništvu najkasneje do konca maja, oziroma novembra meseca t. l.

Pogozdovanje Krasa. Kakor povzame memo poročila komisije za pogozdovanje Krasa na Kranjskem, se je pretečeno leto 124.91 hektarov ali 234.45 orolov na novo pogozdilo in 130.14 hektarov ali 226.16 orolov nasadov iz prejšnjih let popravilo; za vse to porabilo se je 2,165.000 sadik črnega borovca ter izplačalo 10.608 gld. 35 kr. Pri pogozdovanju je bilo 2860 delavcev, ki so imeli vkup 17.053 delavnih dni. Svet, kateri sta pogozdila, in sicer c. kr. gozdno

nadzorništvu do vštete leta 1888., pogozdovna komisija pa od 1889 do 1894., meri 972.56 hektarov ali 1690.56 orolov ter se je za to porabilo 15,485.580 sadik. Vse pogozditve nahajajo se v prav dobrem stanju.

Podržavljenje južne železnice. V drugi polovici meseca februarja odpotuje minister za trgovino grof Wurmbrand v Budimpešto, kjer se zopet prično pogajanja radi podržavljenja južne železnice.

Poštna sprememba. V občini Veprinac v Istri ležeče vasi Bernardova, Dobreči, Tumpiči, Vasanska in Zadka so se izločile iz poštnega okrožja Franciči in uvrstile v poštno okrožje Ičići.

Krošnjarstvo. V četrtek, dne 31. m. m. poklonilo se je pod vodstvom veleč. prejšnjega vikarja na Serpenici, g. Janeza Kurinčiča deputacija treh tamošnjih krošnjarjev gospodoma državnima poslanecema Alfredu grofu Coroniniju in dr. Gregorčiču, da bi, ako mogoče, izposlovala v državnem zboru, da bi se za krošnjarje Serpeniške, kateri imajo v tem oziru poseben privilegij že od cesarice Marije Terezije, ko se bo sklepal novi zakon o krošnjarstvu, dovolile neke olajšave.

Telefonska zveza mej Trstom in Rimom. Avstrijska in italijanska vlada se pogajata, da se ustanovi telefonska zveza mej Rimom in Trstom, s postajama v Benetkah in v Milanu. Po tem bi bil Rim preko Trsta in Dunaja telefonično zvezan z Berlinom.

Krmiljenje žrebcev. Najboljša krma za žrebce je oves. Krmi jih vse leto blizu enakomerno in ne preobilo, da žrebec preveč ne odebeli, ker potem ni za plemo. Kadar ga puščaš, krmi ga bolje. Ali ne smeš mu nakrat začeti dajati več piče, temveč ga polagoma privadi in potem tudi odvadi, ker sicer bi žrebec redno piče ne prebavil in bi ti z boljšo krmo ne dosegel, kar želiš.

Debeli zrna za setev. Neki francoski kmetovalec po imenu Despres je opazil, da se nad 2000 kilogramov žita na hektarji več pridelja, če se seje debela zrna, nego bi se sejala drobna. Da odloči debelejša zrna, se rabijo zato primerno gosta rešeta, skozi katera gredo drobnejša zrna.

Pinna lucerna cvete svetlomodro, večsih pa tudi rumeno in belo. Ta lucerna rasta tudi v najtežji ilovnati prsti, in jej ne škoduje noben plevel. Občutljiva ni, če tudi včasih voda poplavi polje. Zimski mraz jej tudi posebno ne škoduje. Vspeva pa tudi na peščen ali kamniti zemlji. Traje na njivi dvajset do trideset let.

Kaké posušeno sadje lepo bode ostane? Posušeno sadje, katero je lepo belo in brez okusa po dimu, je povsod priljubljeno, bolnikom je lahko prebavljiva jed in kuhana voda zdrava pijača. Sadej navadno na iz trtja spletenih lesah v peči sušijo ali pa kar v razbeljene peči nasipljejo. Navadno je, da je tako posušeno sadje rjavo, ima po dimu okus in nobeden trgovec ga ne kupi. Zeleti bi bilo, naj bi posestniki, ki imajo veliko sadja, na umetni način sadje sušili, ker takega bi lahko drago prodali. Na dunajski sadni razstavi so bili razni stroji, kateri so sadje lupili, rezali in sušili. Posušeno sadje so tovarnarji pred vsako sušilnico na prosti poskus razložili, bilo je lepo belo, brez vsakega okusa po dimu in dunajske gospe so ga kaj rade okušale, kupovale in se njegovi snaznosti čudile. Sadej ki je za sušenje namenjeno, mora se najpoprej olupiti, na tanke plošate kosce zrezati, in kdor bi v velikem sadju sušil, bi mu dobro služil stroj, ki sadje olupl, osredok izvrti in plošno prereže. Iz sadnih odpadkov se pa sadjevce (tolkla) iztane. Olupano ali zrezano sadje na zraku rjavo postane, in da pa lepo belo ostane, morajo se zrezani kosci kar sproti v soljeno vodo položiti. V 10 litrov vode zadostuje 25 gramov soli. Da pa ni treba zrezanih koscev iz vode loviti, priročna je iz svile spletena pocinjena posoda, katera se s sadjem vred iz vode vzame ter potem kosci v sušilnico položijo. Tudi žveplanje pomaga, da zrezano sadje belo ostane. Žveplo se v spodnjem delu sušilnice nad pečo polaga, da se vedno malo kadi, pa to ni svetovati, ker žveplano sadje bi utegnilo zdravju škodovati. Sušilnico pa lahko vsak mizar napravi, samo treba poprej enako si ogledati. Sušilnice za sadje bi se lahko porabile za sušitev gob in lanu.

Dober svet gospodarjem. Če ti hlapec naredi kakšno škodo iz neokrajnosti ali pa iz nemarnosti, ne psuj in ne zmerjaj ga v prvi razburjenosti; tudi mu koj ne odpovej službe niti ako ti on v takšnem službo slučaju odpove, ne vzeš njegove odgovode. Reci zmilom: Počkajmo do jutra. Kmalu potem se bo hlapec kesal in bo hvaležen tvoji dobroti. Takšni hlapci so potem najbolj zanesljivi.

Književnost.

„Zora“, glasilo slovenskega katoliškega dijaštva. Ureduje in izdaja Francšek Pavletič. Prvi letnik. — I. zvezek. Na Dunaju. Tiskarna „Austria“, Franz Doll. 1895. — Prijeli smo 1. zvezek tega novega dijaškega časopisa, kateri bode izhajal po štirikrat na leto in stane za celo leto 80 kr.; za dijake pa 50 kr. Uredništvo

je na Dunaju, Währinger Gürtelstrasse 119, upravništvo na Dunaju, II., Obere Donaustrasse 53. — 1. Zvezek ima sledeči obseg: *Sarum corda* — Dolski: Jurko. — Karol Pečnik: Petovanje v Resnjo. Dolski: Mati. — Ivan Jurč: Forum Romanum. — F. K.: O modernih sofinih. — Francisek Jančič: Vpliv liberalnih idej na razvoj socialne demokracije. — Jernaj Plevel: Pismo iz Primorja. — F. P.: „Zora“. Glasnik. — V našem članku, kateri nekako razvija program „Zora“ se pravi, da Vesna ni kraljevala v slovenskem slovarju, „Zora“, tudi ne bo... Vesnani so trdili, da ljubijo mater Stavo, in mi jim verjamemo, da jo res ljubijo. Za ženina pa so ji izbrali liberalizem, ker so pozabili, da je Slava že združena za vedno v svetem nerazrušnem zakonu, s pozitivnim krščanstvom... Ne proti narodnemu navdušenju, ampak proti liberalnemu duhu bojevali se bomo pod zastavo „Zora“, katere ne bo slepo hlapčevala ali stranki ali eni osebi... „Zora“ bo gojila idealizem, pravi krščanski idealizem... Mi „Zoro“ našim prijateljem priporočamo najtopleje.

„Sport“. Tretja številka ima nastopni obseg: Amatorsko pisanje. — Koturško društvo na Rijeci. — Utrke na ledu. — Plitvička jezera. — Društvene domače in različne vijesti. — Ker dosedanj urednik „Sporta“, naš prijatelj g. Etbin Kristan, odide na Dunaj, kjer se nastani stalno, prevzame odgovorno uredništvo g. Franjo Kulic. — „Sport“ priporočamo udom, kateri bodo pristopili novonastanovljenemu bibliškemu društvu.

„Pravica“, list za lahko in ukusno šansko ročno vezanje. Prijeli smo 9. številko, v kateri se nahajajo raznovrstni lepi vzorci za vezanje, a posebno barvana priloga z narodno-slovenskimi vzorci. „Pravica“ stane četrta leta le 55 kr. in izhaja v Pragi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Mašgon. Tisk „Prve slov. tiskarne“ A. m. Oblazija v Gorici.

Javna zahvala.

Podpisani rednici Društva - Figelj izražajo na najprijetnejši tolažbo, katero sta dobili dan po grobu zemskih ostan- kov in pošteno toproje, odroma hčera

Ljudmila Društva rej. Figelj.

Zajedno se prav srčno zahvaljuje za veliko odlobo mancev in prijateljev, osebno in anonimno, na tolažbo v kolo- skem društvu. Srčna hvala Kojskim poslom na pravočasno odlobo in za mi- loba nagrobno polje.

V Podstolnu, 5. februarja 1895.

Rednici Društva - Figelj.

V prvi slov. tiskarni

Ant. M. Obizzi-ja

v Gorici

za Memicami (Via Morelli) št. 22
dobiva se

Priloga, zvezek, E. Klavžarja, trdo vezan za 1. gl. možko pa za 80 kr. Ta zakonik zagotavlja vse deželne, občinske in šolske zakone goriske-gradišanske dežele in je priporočen po deželni glavarju vsem uradom, obš., zastopnikom, poselnikom itd. Izdalo, Janka Leban, III. zvezek. Po- vesti za šolsko mladino; zvezek stane 80 kr., več skupaj pa tudi manj.

Leterat, založba v jednom dejanju in 14. prizerih, spisal Anton Zavrtanik, stane 20 kr. in se dobiva le v naši tiskarni.

„Agrarier Tagblatt“

glasilo za politiko in gospodarstvo, izhaja 18. leta v Zagrebu,

je jako razširjen, o vseh jugoslovanskih zadevah dobro poučen in v čisto

slovenskem duhu uredovan list.

Priporoča se za naročbo, kakor tudi za oglaševanja, posebno

vino - in sadjerejem.

Številke na poskušnjo se na zahtevo pošljejo brezplačno.

„Agrarier Tagblatt“ stane:

Za celo leto . . . 18 gl.

pol. leta . . . 9

četrt leta . . . 4, 50 kr.

na mesec . . . 1, 50 kr.

Oglasni po jako niski cen.

PAULIN EDVARD

v Nanski ulici št. 10.

V zalogi ima razne umetne cvetice, nagrobne vence, mrtvaške obleke za otroke, rakve (truge), trakove, vošene sveče itd. Postreže vedno po mogočih cenah.

ANDREJ ČERNELJ

na Kerenju št. 10

ima prodajalnico jestvilnega blaga, postreže po ceni in dobro.

Slovenski rojaki ne pozabite njega in obiščite ga, ko kaj rabite!

Peter Birsas,

„Corte Caravaggio“, toči izvrstna domača vina, kakor njegov oče v Rifenbergu in po- tareže se hrano, ima tudi hlev za živino.

Lepo stanovanje

za dve ali več družin, z parkom in vrtom se daje v najem v Gorikiški okolici. Več se izve pri upravi „Sloga“.

Cej Ivan

krčmar v ulici Ascoli toči vedno jako dobra domača vina. Postrežba točna in cena primerna.

Ivan Reja

gostilničar

„ALLA COLOMBA“

ob velikej vojašnici, na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vina ter postreže tudi z jako okusnimi jedili.

Černigoj Jožef

edini slovenski stolar v Gorici, v u- lici Morelli št. 31, priporoči se slav- nemu občinstvu. Izdeluje nove stolice ter popravlja tudi stare in se ne boji nikake konkurence.

Karol Makuc,

v Rabatišču št. 20, voditelj izdelovalnice vinskega octa Andreja Makuca priporoča se vsem Slovincem. Izdeluje edino le vin- ski jesihi, ki je jako ukusen in zdravju neškodljiv. Kdor se le enkrat prepriča o dobroti tega octa, gotovo se ne bode nik- dar več posluževal jesiha napravljenega z raznimi esencami. Cene jako smerne.

Kupuje okrasna vina.

Zaloga Vrhniskega piva

pod vodstvom Jožka Rovana v Raba- tišču št. 18 prodaja pivo v sodkih in steklenicah. Ne boji se konkurence ne glede cen in ne glede dobrote piva. Steklenice so napolnjene že v pivovarni na Vrhniki, za kar se rabi le dobro uležano pivo.

Anton Bortolotti,

kamnosek,

v Gorici ulica Treh Kraljev št. 8, ima veliko zalogo

nagrobnihi kamenov,

mrtvaških spomenikov in žar.

zdelovalnica v kamnu in marmorju.

Naročbe se izvršijo

točno in po niski ceni.

Pri Franu Maražu

na Sočinem mostu (Pevma)

dobiva se vedno zbirno brisko vino.

domača kuhinja — cene zmerno.

Pri Sočinem mostu (Pevma)

se prodaja 12 gor. njiv obsegajoče zemljišče za zidanje v celoti ali deloma.

Na zemljišču dobiva se potrebno ka- menje in dobra pitna voda. Razgled na mesto je krasen. Cesta blizu. Lega na idilni Krojni jako lepa.

Več se poizve pri upravništvu lista

Preselitev.

Podpisani šteje si v čast p. n. ob- činstvu naznaniti, da se je preselil s 1. januarjem t. l. s svojo gostilno pri „SOKOLU“ zajedno prodajalnico jestvin iz hiše g. Gabrijela Leban-a št. 51. v Prvačini v hišo g. Franca Furlani-ja v Prvačini št. 77., blizu prvaške cerkve.

Priporoča se p. n. občinstvu, da ga podpira kakor do zdaj z obilim po- hodom. Z odličnim spoštovanjem.

Anton Leban,

gostilničar in trgovec jestvin v Prvačini.

Ant. Fon

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobu- kov in toči v svoji krčmi pristna do- mača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Novič Franc

krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena dela in prodaja narejeno obleko po jako zmernih cenah.

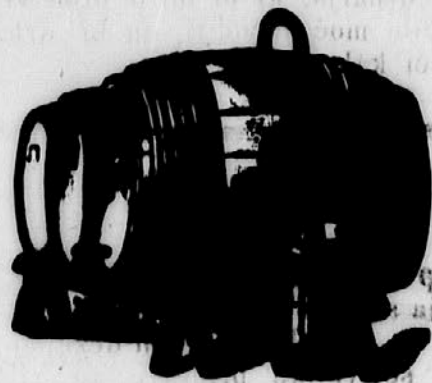

H. Riessner

v Raštelju št. 28

(poleg lekarni Pontonijeve.)

Priporoča se za izdelovanje vseh ume- tnih cvetlic. Ima tudi v zalogi nagrobne vence, mrtvaške obleke, čevlje, rakve (truge), vošene sveče, itd. itd. Popravljajo se na- grobni venci iz umetnih cvetlic in bismerjev. Vse po niskih cenah!

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom v Gorici

ima v svojih založnicah vedno na iz- biro vsakovrstna domača vina, bela in črna istrijska ter bela dalmatinska.

— Prodaja na debelo. —

Trtne reznice ali sajenice (kolči)

prve vrste:

Tržaška, Merkaduška

in druge vrste, prodaja

Josip Mavrič,

vinogradnik v Kozani h. št. 19.

Anton Obidič

čevljar v Semeniški ulici št. 4. se propo- roči Slovincem v mestu in okolici zabl a- gohotna naročila.

Nova zaloga živalnih strojev

iz dobro poznane in ugledne pruske tvornice

Dürkopp & Comp.

v Metolatu.

Niske cene brez konkurence.

pri trdki

Drašček & Cecchini

v GORICI

Morellicjeva ulica št. 32.

Odlikovana

livarna za zvonove

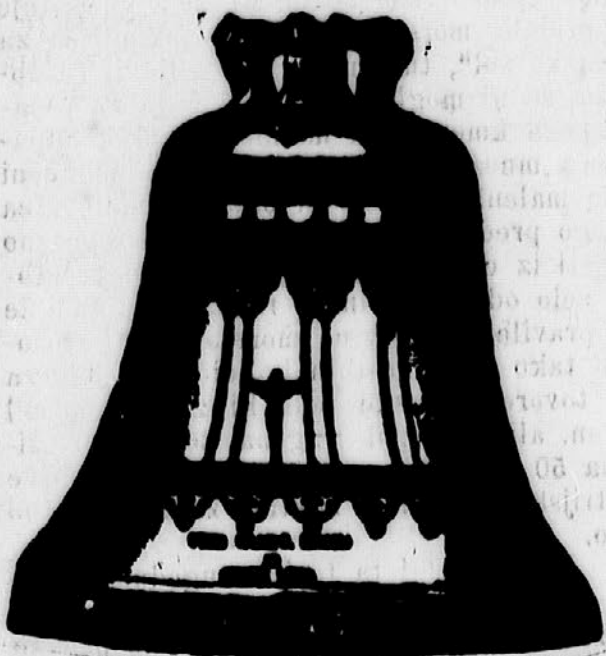
Franc Broili

GORICA-VIDEM

Zalagatelj zavarovalnega društva

Unio - Catholica

na Dunaju.

Prevzema koje si bodi livanje in prelivanje zvonov vsakojake težine in uglasbe. Jamči za popolno izvršitev dela proti cenam zeló nizkim, da se ni bati tekmovanja. Sprejema plačila na letne obroke na ugajanje dobavljalcev. Prvi vplačilni obrok, se ne vroči, dokler niso bili novi zvonovi preskušani, popolnoma ubrani in najdeni, da se ujemajo harmonično, da so glasni in razlegajoči.